

Κατὰ τρόπον προσιδιάζοντα ἢ ἀρμόζοντα εἰς γέροντας: Περπατάει γέρικα.

γέρικος ἐπίθ. κοιν. καὶ Πόντ. (Ἀμισ. Κερασ.) γέρ'κος Θράκ. Πάρ. (Λεῦκ.) γέρ'κους κοιν. βορ. ἰδιωμ. καὶ Τσακων. (Χαβουτσ.) ἔρικος Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Θηλ. γέρικια Σίκιν. Σῦρ.

Ἐκ τοῦ οὗς. γέρος καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ικος.

1) Ὁ ἡλικιωμένος, ὁ γηραιός κοιν. καὶ Πόντ. (Ἀμισ. Κερασ.) Τσακων. (Χαβουτσ.): Γέρικος τράγος-πλάτανος, γέρικη φοράδα, γέρικο ἄλογο κοιν. Γέρικος ἄνθρωπος εἶσαι καὶ μεγάλο δὲν ἤβαλες Κρήτ. (Ἀνατολ.) Ἐπῆρε μὴ γυναικα λίγα λίγα γέρικη (=ὀλίγον ἡλικιωμένην) Κρήτ. (Κίσ.) Γλύτωσαν τὰ πρόβατα ἀπ' τὸ γέρικο τὸ σκυλλὶ Ἡπ. (Μαργαρ.) Γέρ'κον μουλάρ' Χαβουτσ. Γιὰ τσοῖτα, γέρικο μουλάρι εἶναι τσαὶ θέλει ὀρχητάτσα (ὀρχητάτσα=ὀρχητάκι, χοροπηδήματα) Πελοπν. (Ξεχώρ.) Γέρικό 'ναι τὸ μουλάρι μας καὶ θαρρῶ πὼς 'ὰ φοφήση Κρήτ. (Ἀνατολ.) Γέρικον ἄλεγρον Ἀμισ. Κερασ. Πουλιμάει νὰ κάψ' δ'λεῖα μὴ κατ' γέρ'κα ἄλουργα Εὐβ. (Ἀκρ.) Γέρικο βούι Κρήτ. Γέρ'κον βουδ' Πάρ. (Λεῦκ.) Τοῦ γέρ'κον τραῖ τοῦ λιέμι παλιοντραῖ Θεσσ. (Βαθύρρ.) Εἶμι γέρ'κον τοῦ ζῶ κι βρισκούμαστ' γι ἄλλον Εὐβ. (Στρόπον.) Ἔναι γέρικο τὸ βόδι, δὲ βορεῖ νὰ καματέψη ὀφέτου Πελοπν. (Κίτ. Μάν.) Αὐτὸ τοῦ δέντρου εἶμι πουλὺ γέρ'κον Εὐβ. (Ἀγία Ἀνν.) Τὴν πολὺ γέρικια ἐλὶὰ τὴν κόβομε Σίκιν. Ὅλες οἱ γέριτσες ἐλιές κάνουν κουφιάλα Πελοπν. (Ξεχώρ.) Γέρικο ἀβέλι Πελοπν. (Μεσσ.) || Φρ. Γέρικο εἶναι τ' ἄλογό σου (οὕτω χαριεντιζόμενοι ἀπαντῶσι γέροντες εἰς τοὺς προσαγορεύσαντας αὐτοὺς γέρους, ὑποδηλοῦντες οὕτως ὅτι ἀποστέργους τὴν κλῆσιν) Πελοπν. (Μεσσ.) Σῦρ. — Ν.Πολίτ., Παροιμ. 3, 563. || *Ἀσμ.

Πᾶρε γυναικα γέρικη νὰ βάφει τὰ μαλλιά τζη,

Πᾶρε γυναικα νέικη νὰ κόβγει τὰ δικά τζη

Κρήτ. (Ρέθυμν.) Συνών. γεροντιάρης. Ἀντίθ. νέικος. 2) Ὁ προερχόμενος ἐκ ζώου ἢ δένδρου γηραιέου πολλαχ.: Εἶναι γέρικο τὸ κρέας, δὲ ψήνεται Κρήτ. (Ἀνατόλ.) Ἐρίκό 'ναι τὸ κριάς ἐτοῦτο Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Γέρικο ξύλο Πειρ. 3) Ὁ προσήκων εἰς γέροντα Πόντ. (Ἀμισ. Κερασ.): Γέρικα λώματα (ἐνδύματα προσήκοντα εἰς γέροντα). Συνών. γεροντιακός, γεροντικός, γεροντίστικος.

γερινέ ἐπίρρ. Θράκ. (Καλλίπ.) Καστ. Κωνπλ. Μεγίστ. Σίκιν. Τῆλ. γρινέ Θράκ. (Καρωτ.) γερ'νέ Εὐβ. (Χαλκ.) Πελοπν. (Νεάπ.) Ἰθάκ. Προπ. (Ἀρτάκ.) Σῦρ. — Λ. Παλάσκ., Ὀνοματολόγ., 32 Ν.Κοτσοβίλ., Ἐξαρτ. πλοίων 128 Ἀ.Σακελλ., Ἐγχειρ. ἀρμενιστ. 226, 299 γιρ'νέ Λέσβ. Σάμ. Στερελλ. (Τοπόλ.) Τῆν. (Κτικᾶδ.) ἔρινε Κάλυμν. ἰρινέ Μακεδ. (Κοζ.)

Ἐκ τοῦ Τουρκ. *yerine*=ἀντί, εἰς τὴν θέσιν τινός.

1) Εἰς τὴν θέσιν, εἰς ἀντικατάστασιν τινος, ἀντί τινος Θράκ. (Καλλίπ. Καρωτ.) Κάλυμν. Κωνπλ. Λέσβ. Μακεδ. (Κοζ.) Μύκ. Προπ. (Ἀρτάκ.) Σάμ. Σίκιν. Στερελλ. (Τοπόλ.) Σῦρ. Πῆλ. Τῆν. (Κτικᾶδ.): Οὐ τρανύτιρους κρατοῦσι μὴ γρατσούνα κι τ'ν εἶχαν γρινέ κουβαρά (γρατσούνα=ὕδροδοχεῖον ἐκ κολοκύνθης) Καρωτ. Μαζίτσα πῆγε κ' ἡ γριά, 'ς μάννας γερινέ Καλλίπ. Γερινέ ποτήρια εἶχαν γιουρδέλια (γιουρδέλια=ξύλινους κάδους) Τῆλ. Φᾶτο γερ'νέ ψωμί (φᾶγε το ἀντὶ ψωμιού) Ἀρτάκ. Ψωμί γερινέ Κωνπλ. Τρῶμε μακαρόνια γερινέ ψωμί Μύκ. Γιρινέ σκούπα εἶχα τὰ χέρια μου Κτικᾶδ. Τὰ λουλ-λούδια τοῦ στεφανιοῦ βάλλ-λῶουν da ἔρινε στεφάνι 'ς τοὺς ἀγίους τοῦ τέμπλου τῆς ἐκκλησιᾶς

Κάλυμν. Φρ. Γέρι-γερινέ (ὡς ἔδει, καλῶς ἔγινε) Τῆλ. 2) Εἰς θέσιν μόνιμον, μονίμως Εὐβ. (Χαλκ.) Ἰθάκ. Καστ. Μεγίστ. Μύκ. Πελοπν. (Νεάπ.) — Λ. Παλάσκ., ἐνθ' ἄν. Ν. Κοτσοβίλ., ἐνθ' ἄν. Ἀ.Σακελλ., ἐνθ' ἄν.: Ἀκόμα σὲ περιμένω, πῆες κ' ἤκατσες γερινέ Μύκ. Βάλε στῦλο ἐλίτικὸνε νὰ δὸν ἔχης γερ'νέ Ἰθάκ. Ἔχω 'ς τὴ βάση καπνὸ γερινέ Χαλκ.

γεριντίζω ἀμάρτ. γεριντῖω Πόντ. (Ἰνέπ.)

Ἐκ τοῦ Τουρκ. *yerinmek*=σιχαίνομαι.

Παραμελῶ τι: Φρ. Τῆς χώρας τίς καρδιές χτίειν τες καὶ τίς δικές του γεροντῖειν τες (ἐπιμελεῖται καὶ φροντίζει τοὺς ξένους καὶ παραμελεῖ τοὺς οἰκείους).

γερίτσικος ἀμάρτ. γερίτζικος Πόντ. (Χαλδ.)

Ἐκ τοῦ ἀμαρτ. οὗς. γερίτσος καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ικος.

Ὁ κάπως γέρων, γεροντάκι, γερούλης. Συνών. γεράκος γερίτσος, γεροντάκι, γεροντάκος γερούλης.

γερίτσος ὁ, Πόντ. (Σάντ.) γερίτσον Πόντ. (Σάντ.)

Ἐκ τοῦ οὗς. γέρος καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ίτσος.

Ὁ γερίτσικος, ὁ ἰδ., ἐνθ' ἄν.: Ὄνταν ἐσούμωσεν 'ς σὴ χαμυλέτεν, εἶρεν ἀτεν ξάν' ἐκεῖνος ὁ γερίτσον καὶ ἐρώτεσεν ἀτεν (ἐσούμωσεν=ἐπλησίασε, χαμυλέτεν=μύλον, ξάν'=πάλιν) Συνών. ἐν λ. γερίτσικος.

γερλεστιζώ Θράκ. (Ἐπιβάτ. Σαρεκκλ. Τσακίλ.) Ἰων. (Βουρλ.) ἰρλεστιζου Α.Ρουμελ. (Φιλιπούπ.) γερλεστοῦ Λυκ. (Λιβύσσ.) γερλεστίν-νου Λυκ. (Λιβύσσ.)

Ἐκ τοῦ Τουρκ. *yerlestirmek*.

Τοποθετῶ, διευθετῶ, ἐτοιμάζω ἐνθ' ἄν.: Ἐλάτε νὰ γερλεστίσουμε τὰ κρεββάτια Σαρεκκλ. Τὰ γερλέστ'σαμ' τὰ βαρέλια αὐτόθ. Τὰ γερλέστ'σα γούλα μέσ' 'ς τὸ σεδούξ' Τσακίλ. Γερλέστ'σες τὰ ξύλα; Ἐπιβάτ. Σαρεκκλ.

Καὶ ἀμτβ. τακτοποιῶ ἐμυτὸν Θράκ. (Σαρεκκλ. Τσακίλ.): Γερλέστ'σες καλὰ καὶ χαβάρ' δὲν ἔχ'ς Σαρεκκλ. Τάμ' γερλέστ'σα καὶ πῆρε δρόμο ἢ δ'λεῖα, ἦρτε ὁ πόλεμος καὶ πᾶνε γούλα Τσακίλ.

γερλήδικος ἐπίθ. Ἰων. (Σμύρν.) γερλήδ'κος Θράκ. (Τσακίλ.)

Ἐκ τοῦ θέμ. τοῦ πληθ. γερλήδες τοῦ ἐπίθ. γερλήης καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ικος.

Ἐντόπιος, ἐγχώριος ἐνθ' ἄν.: Δὲν εἶναι ξένο, εἶναι γερλήδικο Σμύρν. Ἀλλ' νοστ'μάδα ἔχ' τὸ γερλήδ'κο πρᾶμα Τσακίλ. Συνών. γερλήης, γερλήσιος, ντόπιος.

γερλήης ἐπίθ. Θράκ. (Σαρεκκλ. Τσακίλ.) Ἰων. (Μαγνησ.) Λυκ. (Λιβύσσ.)

Ἐκ τοῦ Τουρκ. *yerli*=ἐντόπιος.

Γερλήδικος, ἐνθ' ἄν.: Ἐκεῖνος εἶναι γερλήης, μόνε ἡ γ'ναῖκα τ' εἶναι ξέν' Τσακίλ. Γερλή σταφίδα Μαγνησ. Συνών. γερδήλικος, γερλήσιος, ντόπιος.

γερλήσιος ἐπίθ. ἀμάρτ. γιρλήσιους Σαμοθρ.

Ἐκ τοῦ ἐπίθ. γερλήης καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ήσιος.

Γερλήδικος, ὁ ἰδ., ἐνθα καὶ συνών.: Τὰ παννιὰ ἐρι γιρλήσια.

γέρμα τό, σύνθηθ. γέρμαν Ρόδ. Χίος (Πισπιλ.) ἔρμα Κεφαλλ. (Δελιν.) Νάξ. (Ἀπύρανθ.) ἄγερμα Κύθηρ. ἔγερμα Χίος γεῖρμα Ζάκ. Ἡπ. (Ζαγόρ.) Λευκ. Πελοπν. (Βασαρ.)

